

Spis treści

IX

Podsumowanie rozdziałów e1-e39	XV
Współautorzy	XIX
Przedmowa	XXVIII

Część 7: Choroby zakaźne

SEKCJA 1: PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT CHOROBY ZAKAŻNYCH

113 Wstęp do chorób zakaźnych: oddziaływania pomiędzy czynnikiem infekcyjnym a organizmem gospodarza	845
Lawrence C. Madoff, Dennis L. Kasper	
114 Mechanizmy molekularne w patogenezie chorób infekcyjnych	850
Gerald B. Pier	
115 Postępowanie w przypadku pacjenta z ostrą chorobą gorączkową	858
Tamar F. Barlam, Dennis L. Kasper	
116 Zasady immunizacji oraz zastosowanie szczepionek	864
Gerald T. Keusch, Kenneth J. Bart, Mark Miller	
117 Porady dla osób podróżujących za granicę	880
Jay S. Keystone, Phyllis E. Kozarsky	
 e14 Diagnostyka laboratoryjna chorób zakaźnych	e97
Alexander J. McAdam, Andrew B. Onderdonk	

SEKCJA 2: ZESPOŁY KLINICZNE: ZAKAŻENIA POZASZPITALNE

118 Infekcyjne zapalenie wsierdza	889
Adolf W. Karchmer	
119 Infekcje skóry, mięśni i tkanek miękkich	899
Dennis L. Stevens	
120 Zapalenie kości i szpiku	905
Jeffrey Parsonnet	
121 Zakażenia wewnątrzbrzuszne i ropnie	909
Miriam J. Baron, Dennis L. Kasper	
122 Ostra zakaźna choroba biegunkowa i bakteryjne zatrucie pokarmowe	915
Joan R. Butters, Stephen B. Calderwood	
123 Choroba związana z zakażeniem <i>Clostridium difficile</i> wraz z rzekomobłoniastym zapaleniem jelit	921
Dale N. Gerding, Stuart Johnson	
124 Zakażenia przenoszone drogą płciową: przegląd i postępowanie kliniczne	924
King K. Holmes	
 e15 Zakażenia wnikające poparzenia i pogryzienia	e107
Lawrence C. Madoff, Florencia Pereyra	

SEKCJA 3: ZESPOŁY KLINICZNE: INFЕКCJE TOWARZYSZĄCE KONTAKTOM ZE SŁUŻBĄ ZDROWIA

125 Infekcje towarzyszące kontaktom ze służbą zdrowia	940
Robert A. Weinstein	
126 Zakażenia u biorców przeszczepów	947
Robert Finberg, Joyce Fingerhuth	

UWAGA

Ryciny oznaczone * wydrukowano na końcu podręcznika
- patrz: Atlas zdjęć i rycin w kolorze.

SEKCJA 4: LECZENIE CHOROBY BAKTERYJNYCH

127 Leczenie i profilaktyka zakażeń bakteryjnych	959
Gordon L. Archer, Ronald E. Polk	

SEKCJA 5: CHOROBY WYWOŁYWANE PRZEZ BAKTERIE GRAM-DODATNE

128 Zakażenia pneumokokowe	974
Daniel M. Musher	
129 Zakażenia gronkowcowe	982
Franklin D. Lowy	
130 Zakażenia paciorkowcowe oraz wywołane przez enterokoki	993
Michael R. Wessels	
131 Błonica oraz inne infekcje wywołane przez drobnoustroje z rodzaju <i>Corynebacterium</i> i rodzaje pokrewne	1003
William R. Bishai, John R. Murphy	
132 Zakażenia wywołane przez <i>Listeria monocytogenes</i>	1009
Elizabeth L. Hohmann, Daniel A. Portnoy	
133 Tężec	1012
Elias Abrutyn	
134 Zatrucie jadem kielbasianym	1015
Elias Abrutyn	
135 Zgorzel gazowa oraz inne schorzenia wywołane przez bakterie z rodzaju <i>Clostridium</i>	1018
Dennis L. Kasper, Lawrence C. Madoff	

SEKCJA 6: ZAKAŻENIA WYWOŁANE PRZEZ BAKTERIE GRAM-UJEMNE

136 Zakażenia wywołane przez meningokoki	1025
Lee M. Wetzler	
137 Zakażenia gonokokowe	1032
Sanjay Ram, Peter A. Rice	
138 Infekcje wywołane przez <i>Moraxella</i>	1039
Daniel M. Musher	
139 Zakażenia wywołane przez bakterie z rodzaju <i>Haemophilus</i>	1042
Timothy F. Murphy	
140 Infekcje wywołane przez drobnoustroje należące do grupy HACEK oraz inne rodzaje bakterii Gram-ujemnych	1046
Tamar F. Barlam, Dennis L. Kasper	
141 Infekcje wywołane przez <i>Legionella</i>	1049
Miguel Sabria, Victor L. Yu	
142 Krztusiec oraz inne infekcje wywołane przez bakterie z rodzaju <i>Bordetella</i>	1054
Scott A. Halperin	
143 Choroby wywołane przez Gram-ujemne pałeczki jelitowe	1058
Thomas A. Russo, James R. Johnson	
144 Zakażenia wywołane przez <i>Helicobacter pylori</i>	1067
John C. Atherton, Martin J. Blaser	
145 Zakażenia wywołane przez gatunki <i>Pseudomonas</i> i spokrewnione bakterie	1071
Reuben Ramphal	
146 Salmonelloza	1078
David A. Pegues, Samuel I. Miller	
147 Szigelloza - czerwotka bakteryjna	1084
Philippe Sansonetti, Jean Bergounioux	

X	148	Zakażenia wywołane przez <i>Campylobacter</i> i gatunki spokrewnione.....	1088	171	Chemioterapia przeciwwirusowa (z wyłączeniem leków antyretrowirusowych).....	1220
		<i>Martin J. Blaser</i>			<i>Lindsey R. Baden, Raphael Dolin</i>	
	149	Cholera i inne choroby wywołane przez przecinkowce.....	1091	SEKCJA 12: WIRUSY DNA		
		<i>Matthew K. Waldor, Gerald T. Keusch</i>		172	Wirusy opryszczki pospolitej (<i>herpes simplex viruses</i>).....	1230
	150	Bruceloza.....	1096		<i>Lawrence Corey</i>	
		<i>Michael J. Corbel, Nicholas J. Beeching</i>		173	Zakażenia wirusem ospy wietrznej i półpaśca.....	1237
	151	Tularemia.....	1100		<i>Richard J. Whitley</i>	
		<i>Richard F. Jacobs, Gordon E. Schutze</i>		174	Zakażenia wirusem Epsteina-Barr. Mononukleozą zakaźną.....	1241
	152	Dżuma i inne zakażenia wywołane przez pałeczki z rodzaju <i>Yersinia</i>	1104		<i>Jeffrey I. Cohen</i>	
		<i>David T. Dennis, Grant L. Campbell</i>		175	Zakażenia wirusem cytomegalii i ludzkimi wirusami opryszczki typu 6, 7 i 8.....	1245
	153	Zakażenia wywołane przez <i>Bartonella</i> , choroba kociego pazura.....	1111		<i>Martin S. Hirsch</i>	
		<i>David H. Spach, Emily Darby</i>		176	Mięczak zakaźny, ospa mała i inne pokswirusy, z wyjątkiem ospy prawdziwej.....	1249
	154	Donowanoza.....	1114		<i>Fred Wang</i>	
		<i>Gavin Hart</i>		177	Parowirusy.....	1250
					<i>Kevin E. Brown</i>	
	SEKCJA 7: MIESZANE ZAKAŻENIA BAKTERYJNE			178	Zakażenia ludzkimi wirusami brodawczaka.....	1253
	155	Nokardioza.....	1117		<i>Richard C. Reichman</i>	
		<i>Gregory A. Filice</i>		SEKCJA 13: DNA I RNA WIRUSY UKŁADU ODDECHOWEGO		
	156	Promienica.....	1120	179	Pospolite wirusowe zakażenia układu oddechowego i zespół ostrej ciężkiej niewydolności oddechowej (SARS).....	1256
		<i>Thomas A. Russo</i>			<i>Raphael Dolin</i>	
	157	Zakażenia wywołane przez mieszane drobnoustroje beztlenowe.....	1123	180	Grypa.....	1263
		<i>Dennis L. Kasper, Ronit Cohen-Poradosu</i>			<i>Raphael Dolin</i>	
	SEKCJA 8: ZAKAŻENIA PRĄDKOWE			SEKCJA 14: ZAKAŻENIA WYWOŁANE PRZEZ LUDZKI WIRUS UPOŚLEDZENIA ODPORNOŚCI I INNE LUDZKIE RETROWIRUSY		
	158	Gruźlica.....	1131	181	Ludzkie retrowirusy.....	1270
		<i>Mario C. Raviglione, Richard J. O'Brien</i>			<i>Dan L. Longo, Anthony S. Fauci</i>	
	159	Trąd (choroba Hansena).....	1146	182	Zakażenie ludzkim wirusem upośledzenia odporności – AIDS i choroby pokrewne.....	1275
		<i>Robert H. Gelber</i>			<i>Anthony S. Fauci, H. Clifford Lane</i>	
	160	Prątki niegruźlicze.....	1153	SEKCJA 15: ZAKAŻENIA WYWOŁANE PRZEZ RNA WIRUSY		
		<i>C. Fordham von Reyn</i>		183	Wirusowe zapalenia żołądka i jelit (biegunki wirusowe).....	1349
	161	Leki przeciwpłatkowe.....	1158		<i>Umesh D. Parashar, Roger I. Glass</i>	
		<i>Richard J. Wallace, Jr., David E. Griffith</i>		184	Enterowirusy i reowirusy.....	1353
					<i>Jeffrey I. Cohen</i>	
	SEKCJA 9: ZAKAŻENIA KRĘTKAMI			185	Odra (<i>morbilli</i>).....	1358
	162	Kiła.....	1166		<i>Anne Gershon</i>	
		<i>Sheila A. Lukehart</i>		186	Różyczka (niemiecka odra, choroba trzecia).....	1362
	163	Krętkowice endemiczne.....	1174		<i>Anne Gershon</i>	
		<i>Sheila A. Lukehart</i>		187	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic, nagminne zapalenie ślinianek; <i>Parotitis epidemica</i>).....	1364
	164	Leptospiroza.....	1176		<i>Anne Gershon</i>	
		<i>Peter Speelman, Rudy Hartskeerl</i>		188	Wścieklizna i inne zakażenia rabdowirusowe.....	1366
	165	Dur powrotny.....	1180		<i>Alan C. Jackson, Eric C. Johannsen</i>	
		<i>David T. Dennis</i>		189	Zakażenia wywołane przez wirusy przenoszone przez stawonogi i gryzonie.....	1371
	166	Borelioza z Lyme.....	1184		<i>Clarence J. Peters</i>	
		<i>Allen C. Steere</i>		190	Wirusy Ebola i Marburg (wirus ebolski i marburski).....	1386
					<i>Clarence J. Peters</i>	
	SEKCJA 10: CHOROBY WYWOŁANE PRZEZ RIKETSJE, MIKOPLAZMY I CHLAMYDIE					
	167	Choroby wywołane przez riketsje.....	1189			
		<i>David H. Walker, J. Stephen Dumler, Thomas Marrie</i>				
	168	Zakażenia powodowane przez mikoplazmy.....	1198			
		<i>William M. McCormack</i>				
	169	Zakażenia wywołane przez chlamydie.....	1200			
		<i>Walter E. Stamm</i>				
	SEKCJA 11: CHOROBY WIRUSOWE: INFORMACJE OGÓLNE					
	170	Wirusologia lekarska.....	1211			
		<i>Fred Wang, Elliott Kieff</i>				

SEKCJA 16: ZAKAŻENIA GRZYBAMI I ALGAMI

191	Rozpoznawanie i leczenie grzybic	1389
	John E. Edward Jr.	
192	Histoplazmoza	1391
	Chadi A. Hage, L. Joseph Wheat	
193	Kokcydiodomikoza	1394
	Neil M. Ampel	
194	Blastomikoza	1396
	Stanley W. Chapman, Donna C. Sullivan	
195	Kryptokokoza	1398
	Arturo Casadevall	
196	Zakażenie drożdżakowe (kandydoza)	1400
	John E. Edward Jr.	
197	Aspergiloza (grzybica kropidlakowa)	1403
	David W. Denning	
198	Mukormikoza	1408
	Alan M. Sugar	
199	Różne grzyby i zakażenia glonami	1410
	Stanley W. Chapman, Donna C. Sullivan	
200	Pneumocystoza (zakażenie <i>Pneumocystis jirovecii</i>)	1414
	A. George Smulian, Peter D. Walzer	

SEKCJA 17: ZARAŻENIA PASOŻYTNICZE – INFORMACJE PODSTAWOWE

	e16 Diagnostyka laboratoryjna zakażeń pasożytniczych	e113
	Sharon L. Reed, Charles E. Davis	
201	Środki stosowane w leczeniu zarażeń pasożytniczych	1418
	Thomas A. Moore	
	e17 Farmakologia środków stosowanych w leczeniu zakażeń pasożytniczych	e119
	Thomas A. Moore	

SEKCJA 18: ZARAŻENIA PIERWOTNIAKAMI

202	Pełzakowica (ameboza) i zarażenia innymi wolno żyjącymi pełzakami	1425
	Sharon L. Reed	
203	Zimnica (malaria)	1430
	Nicholas J. White, Joel G. Breman	
204	Babesjoza	1445
	Jeffrey A. Gelfand, Edouard Vannier	
	e18 Atlas rozmazów krwi obwodowej w przebiegu zimnicy i babeszjozy	e127
	Nicholas J. White, Joel G. Breman	
205	Leiszmanioza	1447
	Barbara L. Herwaldt	
206	Trypanosomatozy	1452
	Louis V. Kirchhoff	
207	Toksoplazmoza	1457
	Lloyd H. Kasper	
208	Zarażenia pierwotniakami jelitowymi i rzęsiestkowicą (trichomoniasis)	1463
	Peter F. Weller	

SEKCJA 19: ZARAŻENIA NICIENIAMI

209	Włośnica i inne robaczyce tkankowe	1469
	Peter F. Weller	
210	Inwazje nicieniami przewodu pokarmowego	1472
	Peter F. Weller, Thomas B. Nutman	
211	Filarioza i inne spokrewnione zarażenia	1477
	Thomas B. Nutman, Peter F. Weller	
212	Schistosomoza i zarażenia innymi przywrami	1483
	Adel A.F. Mahmoud	

213	Inwazje taslemców	1490	XI
	A. Clinton White Jr., Peter F. Weller		

Część 8: Bioterroryzm a medycyna kliniczna

214	Bioterroryzm mikrobiologiczny	1497
	H. Clifford Lane, Anthony S. Fauci	
215	Terroryzm chemiczny	1507
	Charles G. Hurst, Jonathan Newmark, James A. Romano, Jr.	
216	Bioterroryzm radiacyjny	1515
	Zelig A. Tochner, Eli Glatstein	

Część 9: Choroby układu sercowo-naczyniowego

SEKCJA 1: WPROWADZENIE DO CHOROÓB UKŁADU SERCOWO-NACZYNIOWEGO

217	Podstawowe zagadnienia z zakresu biologii układu sercowo-naczyniowego	1523
	Joseph Loscalzo, Peter Libby, Eugene Braunwald	
218	Epidemiologia chorób układu sercowo-naczyniowego	1534
	Thomas A. Gaziano, J. Michael Gaziano	
219	Postępowanie z pacjentem z prawdopodobną chorobą serca	1538
	Eugene Braunwald	

SEKCJA 2: DIAGNOSTYKA CHOROÓB UKŁADU SERCOWO-NACZYNIOWEGO

220	Badanie przedmiotowe układu sercowo-naczyniowego	1542
	Robert A. O'Rourke, Eugene Braunwald	
	e19 Atlas elektrokardiografii	e131
	Ary A. Goldberger	
221	Elektrokardiografia	1548
	Ary L. Goldberger	
222	Nieinwazyjne metody obrazowania serca – echokardiografia, kardiologia nuklearna, MRI, TK	1557
	Rick A. Nishimura, Raymond J. Gibbons, James F. Glockner, A. Jamil Tajik	
	e20 Atlas nieinwazyjnych metod obrazowania serca	e149
	Rick A. Nishimura, Raymond J. Gibbons, James F. Glockner, A. Jamil Tajik	
223	Diagnostyczne cewnikowanie serca i angiografia	1565
	Donald S. Baim	

SEKCJA 3: ZABURZENIA RYTMU

224	Podstawy elektrofizjologii	1570
	Gordon F. Tomaselli	
225	Bradyarytmie	1576
	Gordon F. Tomaselli	
226	Tachyarytmie	1585
	Francis Marchlinski	
	e21 Atlas zaburzeń rytmu serca	e159
	Ary A. Goldberger	

SEKCJA 4: CHOROBY SERCA

227	Niewydolność serca i serce płucne	1605
	Douglas L. Mann	

XII	228	Transplantacja serca i długoterminowe wspomaganie serca 1617
		<i>Sharon A. Hunt</i>
	229	Wrodzone wady serca u dorosłych 1619
		<i>John S. Child</i>
	230	Choroby zastawkowe serca 1627
		<i>Patrick O'Gara, Eugene Braunwald</i>
	231	Kardiomiopatie i zapalenia mięśnia sercowego 1643
		<i>Joshua Wynne, Eugene Braunwald</i>
	232	Choroby osierdzia 1651
		<i>Eugene Braunwald</i>
	233	Nowotwory serca i uszkodzenie serca w wyniku urazu 1658
		<i>Eric H. Awtry, Wilson S. Colucci</i>
	234	Sercowo-krażeniowa manifestacja chorób układowych 1661
		<i>Eric H. Awtry, Wilson S. Colucci</i>

SEKCJA 5: CHOROBY NACZYNIOWE

	235	Patogeneza, zapobieganie i leczenie miażdżycy 1665
		<i>Peter Libby</i>
	236	Zespół metaboliczny 1673
		<i>Robert H. Eckel</i>
	237	Choroba niedokrwienna serca 1678
		<i>Elliott M. Antman, Andrew P. Selwyn, Eugene Braunwald, Joseph Loscalzo</i>
	238	Niestabilna dławica piersiowa oraz zawał mięśnia sercowego bez uniesienia odcinka ST 1693
		<i>Christopher P. Cannon, Eugene Braunwald</i>
	239	Zawał mięśnia sercowego z uniesieniem odcinka ST 1698
		<i>Elliott M. Antman, Eugene Braunwald</i>
	240	Przezkórna interwencja wieńcowa 1711
		<i>Donald S. Baim</i>
	e23	Atlas przezkórnej rewaskularyzacji e173
		<i>Donald S. Baim</i>
	241	Choroba nadciśnieniowa 1716
		<i>Theodore A. Kotchen</i>
	242	Choroby aorty 1730
		<i>Mark A. Creager, Joseph Loscalzo</i>
	243	Choroby naczyniowe kończyn 1735
		<i>Mark A. Creager, Joseph Loscalzo</i>
	244	Nadciśnienie płucne 1743
		<i>Stuart Rich</i>

Część 10: Choroby układu oddechowego

SEKCJA 1: ROZPOZNANIE ZABURZEŃ UKŁADU ODDECHOWEGO

	245	Postępowanie z pacjentem z chorobą układu oddechowego 1749
		<i>David A. Lipson, Steven E. Weinberger</i>
	246	Zaburzenia czynności oddychania 1751
		<i>Steven E. Weinberger, Ilene M. Rosen</i>
	247	Badania diagnostyczne w chorobach płuc 1758
		<i>Scott Manaker, Steven E. Weinberger</i>
	e24	Atlas zmian radiologicznych w chorobach płuc e179
		<i>Patricia A. Kritek, John J. Reilly Jr</i>

SEKCJA 2: CHOROBY UKŁADU ODDECHOWEGO

	248	Astma 1762
		<i>Peter J. Barnes</i>
	249	Śródmiąższowe zapalenie płuc z nadwrażliwości i nacieki płucne z eozynofilią 1773
		<i>Joel N. Kline, Gary W. Hunninghake</i>
	250	Choroby płuc wywołane działaniem czynników środowiskowych 1777
		<i>Frank E. Speizer, John R. Balmes</i>
	251	Zapalenie płuc 1786
		<i>Lionel A. Mandell, Richard Wunderink</i>
	252	Rozstrzenie oskrzeli i ropień płuca 1795
		<i>Gregory Tino, Steven E. Weinberger</i>
	253	Mukowiscydoza 1798
		<i>Richard C. Boucher</i>
	254	Przewlekła obturacyjna choroba płuc 1801
		<i>John J. Reilly Jr, Edwin K. Silverman, Steven D. Shapiro</i>
	255	Choroby śródmiąższowe płuc 1809
		<i>Talmadge E. King Jr</i>
	256	Zakrzepica żył głębokich i zatorowość płucna 1818
		<i>Samuel Z. Goldhaber</i>
	257	Choroby opłucnej i śródpiersia 1824
		<i>Richard W. Light</i>
	258	Zaburzenia wentylacji 1828
		<i>Eliot A. Phillipson</i>
	259	Bezdech śródenny 1832
		<i>Neil J. Douglas</i>
	260	Przeszczepianie płuc 1835
		<i>Elbert P. Trulock</i>

Część 11: Medycyna stanów krytycznych

SEKCJA 1: LECZENIE UKŁADU ODDECHOWEGO W STANACH KRYTYCZNYCH

	261	Zasady medycyny stanów krytycznych 1839
		<i>John P. Kress, Jesse B. Hall</i>
	262	Zespół ostrej niewydolności oddechowej (ARDS) 1846
		<i>Bruce D. Levy, Steven D. Shapiro</i>
	263	Mechaniczne wspomaganie oddychania 1850
		<i>Edward P. Ingenito</i>

SEKCJA 2: WSTRZĄS I NAGŁE ZATRZYMANIE KRAŻENIA

	264	Postępowanie z chorym we wstrząsie 1856
		<i>Ronald V. Maier</i>
	265	Posocznica i wstrząs septyczny 1863
		<i>Robert S. Munford</i>
	266	Wstrząs kardiogeny i obrzęk płuc 1870
		<i>Judith S. Hochman, David H. Ingbar</i>
	267	Zapaść sercowo-naczyniowa, nagłe zatrzymanie krążenia i nagły zgon sercowy 1875
		<i>Robert J. Myerburg, Agustin Castellanos</i>

SEKCJA 3: INTENSYWNA OPIEKA NEUROLOGICZNA

	268	Śpiączka 1882
		<i>Allan H. Ropper</i>
	269	Neurologiczne stany krytyczne, w tym encefalopatia niedotlenieniowo-niedokrwienna i krwotok podpajęczynówkowy 1888
		<i>J. Claude Hemphill III, Wade S. Smith</i>

SEKCJA 4: STANY NAGŁE W ONKOLOGII

270	Stany nagłe w onkologii	1900
	<i>Rasim Gucalp, Janice Dutcher</i>	

Część 12: Choroby nerek i układu moczowego

271	Komórkowa i molekularna biologia nerki	1911
	<i>Alfred L. George, Jr, Eric G. Neilson</i>	
272	Mechanizmy adaptacyjne w chorobach nerek	1919
	<i>Raymond C. Harris, Eric G. Neilson</i>	
273	Ostra niewydolność nerek	1924
	<i>Kathleen D. Liu, Glenn M. Chertow</i>	
274	Przewlekła choroba nerek	1933
	<i>Joanne M. Bargman, Karl Skorecki</i>	
275	Dializoterapia w leczeniu niewydolności nerek	1943
	<i>Kathleen D. Liu, Glenn M. Chertow</i>	
276	Przeszczepianie w leczeniu niewydolności nerek	1948
	<i>Charles B. Carpenter, Edgar L. Milford, Mohamed H. Sayegh</i>	

277	Choroby kłębuszków nerkowych	1954	XIII
	<i>Julia B. Lewis, Eric G. Neilson</i>		
278	Wielotorbielowate zwyrodnienie nerek i inne dziedziczne tubulopatie	1970	
	<i>David J. Salant, Parul S. Patel</i>		
279	Cewkowo-śródmiąższowe choroby nerek	1981	
	<i>Alan S. L. Yu, Barry M. Brenner</i>		
280	Uszkodzenia naczyń krwionośnych nerki	1986	
	<i>Kamal F. Badr, Barry M. Brenner</i>		
281	Kamica nerkowa	1991	
	<i>John R. Asplin, Fredric L. Coe, Murray J. Favus</i>		
282	Zakażenie układu moczowego, odmiedniczkowe zapalenie nerek i zapalenie gruczołu krokowego	1997	
	<i>Walter E. Stamm</i>		
283	Niedrożność dróg moczowych	2005	
	<i>Julian L. Seifter, Barry M. Brenner</i>		
	Atlas zdjęć i rycin w kolorze	2009	